

[Jørgen Estrup]

vi tidligere har set med erhvervslejemål, i høj grad var betinget af en spekulativ bølge, som bristede, hvilket jeg håber nogle har lært noget af. Vi ved alle sammen, hvor oppustet det var.

Jeg vil blot tilføje en yderligere bemærkning til min ordførertale, nemlig at jeg ikke synes, at vi – for nu at bruge et udtryk, som jeg ved hr. Pelle Voigt ynder – nødvendigvis skal finde hår i denne suppe. F.eks. er frygten for, at der skulle ske omdannelser til klubværelser, ubegrundet. Vi har da heldigvis for nogle år siden i fællesskab sikret, at klubværelser er dækket af omkostningsbestemt husleje. Det vil de fortsat være.

Lysholm Christensen (KRF):

Forslaget tager sigte på, at lejefastsættelsen for erhvervslokaler, der tages i brug til beboelse, ikke omfattes af regler om det lejedes værdi og om den omkostningsbestemte husleje.

Det sigte hilser Kristeligt Folkeparti velkommen. Vi synes, det er fint, at der hermed bliver en tilskyndelse til omdannelse af erhvervslejemål til beboelse. Som det er i øjeblikket, er det som regel ikke rentabelt at omdanne sådanne ledige erhvervslejemål til beboelse, selv om de selvfølgelig ikke behøver at være ledige.

Med dette forslag kan vi se frem til, at en række tidligere lejligheder ikke mindst i København nu kan føres tilbage til deres oprindelige formål, nemlig beboelse. Som en sidegevinst kan man så håbe, at erhvervslejemålene rykker ud i de tomme, ofte nyopførte erhvervslokaler, som der både i hovedstaden og i vore købstæder er alt for mange af. Det er ikke, fordi jeg har særlig ondt af de investorer, som har opført disse store ejendomme, det er for mig at se ofte en fejl-disposition, der lukrerer på pensionsmidlerne og skatteborgernes penge, men når nu de står der, vil det da være fint, hvis vi kan få nogle af dem lejet ud.

Så vi er godt tilfreds med dette forslag og medvirker gerne til en hurtig gennemførelse.

Boligministeren (Svend Erik Hovmand):

Ligesom ved det forrige forslag er jeg også her i den glædelige situation, at jeg kan takke repræsentanter for et flertal af Folketingets partier for god tilslutning.

Nogle har kaldt det et lille skridt, den bemærkning blev også gjort om det forrige for-

slag, men to små skridt er det samme som ét stort, og jeg føler virkelig, at Folketinget i dag har taget et pænt stort skridt i en for dansk boligpolitik rigtig retning.

Forslaget handler om de tomme erhvervslokaler. Man kan spørge sig selv, hvad det er for et land, der er så rigt, at det har råd til at have så mange uudnyttede ressourcer stående specielt i vores bykerner. Vi får nu mulighed for at genbefolke vores bykerner og for at skabe beskæftigelse ved indretningen af disse boliger. Jeg synes alt i alt, at der er tale om et frugtbart initiativ til gavn for beskæftigelsen, væksten og for antallet af boliger. Der bliver ikke færre billige boliger med dette, og derfor synes jeg, at der er grund til at sige tak for den positive opbakning, som dette lovforslag har fået.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 65:

Forslag til lov om ændring af realkreditlov. (Adgang til at optage ansvarlig indskudskapital, ophævelse af tolagsbelåningen, konkurs- og tavshedspligtsbestemmelser m.v.).

Af boligministeren (Svend Erik Hovmand).
(Fremsat 23/10 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jørn Pedersen (S):

Lovforslaget indeholder 4 forskellige elementer.

For det første realkreditinstitutternes muligheder for optagelse af ansvarlig indskudskapi-

[Jørn Pedersen]

tal. Det synes vi har et rigtigt sigte. Samtidig ligger der en tilpasning af realkreditlovgivningen til EF-direktivet om egenkapital og solvensnøgletal, og også den side af sagen virker fornuftig på os.

For det andet medfører den ændring, vi får, af den nugældende tolagsbelåning af håndværks- og industrivirksomheder og kollektive varmeanlæg, at IRF Industrifinansiering A/S' eneret på at yde lån i intervallet 35-60 pct. ophæves. Eneretten til at yde lån til maskiner ophæves ligeledes ved denne lejlighed. Det synes vi i Socialdemokratiet er en fornuftig liberalisering, som vi bestemt kan støtte.

For det tredje har vi samtidig i lovforslaget en tydeliggørelse af reglerne for realkreditinstitutternes konkurs. Placeringsreglerne relateres nu alene til den indbetalte kapital og ikke til hele den ansvarlige kapital. Den del af det er vi også positive over for.

Det fjerde element, nemlig implementeringen af tavshedsbestemmelserne i det andet samordningsdirektiv, synes vi er fornuftigt forstået på den måde, at det skaber overensstemmelse imellem reglerne i bank- og sparekasse-loven og de tavshedspligtsbestemmelser, der ifølge forslaget også kommer til at gælde her, og det er regler, vi skal have klaret inden 1.1.1993.

I princippet er vi enige. Til gengæld er der nogle opklarende spørgsmål, som vi under udvalgsbehandlingen gerne vil have rejst, bl.a. om videregivelse af oplysninger, især til Folketingets Boligudvalg. Vi ønsker, at den parlamentariske kontrol skal sikres, og vi føler os ikke overbevist om, at den formulering, der står i bemærkningerne til lovforslaget under pkt. 11, er dækkende for den styring og den indsigt, vi ønsker det parlamentariske system skal have. Vi synes, det er meget vigtigt, at kontrolinstrumenterne kan fungere optimalt, og som sagt ønsker Socialdemokratiet altså at tage det op under udvalgsbehandlingen. Ligeledes vil vi godt pointere, at låntagerne skal sikres, at økonomiske oplysninger om dem ikke kan komme i forkerte hænder, og dér synes vi måske også at forslaget savner noget i styrke.

Men som sagt kan vi støtte hovedsiget med lovforslaget. Det er vigtigt, at der nu bliver mulighed for, at man kan få indskudt ansvarlig kapital, så den side af sagen er vi meget trygge ved. Vi vil stille til en positiv udvalgsbehand-

ling, hvor de uopklarede spørgsmål, som vi synes der er i forslaget, gerne skulle belyses og helst løses på en tilfredsstillende måde ud fra de betragtninger, jeg her har nævnt.

Pernille Sams (KF):

Det Konservative Folkeparti kan tilslutte sig dette forslag og dermed de 4 overordnede ændringer i realkreditloven, som forslaget indeholder.

For så vidt angår ændringerne om optagelse af ansvarlig lånekapital er der tale om at efterkomme EF's krav, og vi lægger vægt på, at den enkelte låntager ikke stilles ringere med ændringen.

Ophævelsen af tolagsbelåningen i industri- og håndværksejendomme og ophævelsen af IRF's eneret på belåningen i 2. lag – det, der svarer til 35-60 pct. af ejendommens værdi – opfatter vi som en modernisering og en tilpasning af reglerne til virkeligheden, som den ser ud i dagens Danmark med friere konkurrenceforhold inden for lånebranchen i det hele taget.

Alt i alt er der tale om et ret ukontroversielt forslag, som vi støtter.

Mejdahl (V):

De foreslåede ændringer i realkreditloven giver realkreditinstitutterne bedre mulighed for at tilpasse sig de konkurrencekrav og konkurrencemuligheder, som er opstået på kapitalmarkedet, efter at der er åbnet for en friere bevægelighed også over landegrænsen.

Den første ændring, vi støder på, er forårsaget af EF's egenkapitaldirektiv. Begrebet egenkapital ændres til ansvarlig kapital, og ansvarlig kapital kan sammensættes af forskellige kapitalelementer, der ikke behøver at foreligge i form af indbetalt kapital. Der gives også mulighed for, at serierne fra efter 1973 kan optage ansvarlig indskudskapital. Institutterne får på den måde lettere ved at skaffe kapital og ved at overholde lovens solvenskrav og har derfor også lettere ved at opfylde markedets krav til kapital, og det er en rigtig ændring.

Der sker også en ligestilling med bank- og sparekasseloven med hensyn til de regler, som gælder for såvel Finanstilsynets som for bestyrelsesmedlemmers og ansattes tavshedspligt. Solvenskravet strammes, så Finanstilsynet kan gribe ind og sætte en kortere tidsfrist end de

[Møjdeh]

nugældende 6 måneder, hvis der skønnes at være behov herfor.

For at sikre en jævnbyrdig konkurrence institutterne imellem ophæves tolagsbelåningen for industri- og håndværksejendomme. Med den konstruktion, som IRF har opbygget, kan IRF belåne i intervallet 0-60 pct. Den mulighed får de øvrige realkreditinstitutter nu også. Der gives også mulighed for at vælge mellem to slags indekslån til ekstraordinære renoveringsarbejder.

Der kan være flere enkeltelementer, f.eks. revisorskift og videregivelse af oplysninger, men dem skal jeg imidlertid ikke fordybe mig i; i Venstre håber vi blot, at de foreslåede ændringer vil give de øgede muligheder, som markedet har behov for, men også de stramninger, som tilsynet behøver for at kontrollere sektoren.

Jeg skal på Venstres vegne anbefale lovforslaget og tilsige vores positive medvirken til et hurtigt udvalgsarbejde.

Holger K. Nielsen (SF):

Dette lovforslag er dels en tilpasning til EF-bestemmelser på området og dels en logisk videreførelse af den udvikling på realkreditområdet, som blev påbegyndt med den nye realkreditlov fra december 1989.

Det karakteristiske for den nye realkreditlov er, at man skal ind på alle mulige andre områder, end man hidtil har beskæftiget sig med, og at man på grund af det, der bliver kaldt den skærpede konkurrence i den finansielle sektor, skal give realkrediten konkurrencevilkår, så den kan konkurrere med bankerne.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi var modstander af den lovgivning. Det er vores helt principielle udgangspunkt, at vi har haft et velfungerende kreditforeningssystem, der har sit udspring i andelsbevægelsen, og vi mener, at den enestående rolle, realkrediten har spillet i Danmark, historisk set har sin baggrund i et virkelig demokratisk kreditsystem. Vi er ikke et sekund i tvivl om, at den udvikling, der blev påbegyndt med den nye lov, betyder, at det system forsvinder. Som det dengang blev sagt af flere eksperter, vil realkrediten i løbet af få år blive en særlig afdeling i bankerne, og selv om det sker med små skridt, er dette lovforslag et led i den udvikling.

Det kan selvfølgelig godt være fornuftigt, at der er regler for kapitalindskud udefra, selv om det ikke burde være meningen med realkredit, at man skal have indskud udefra. Meningen var oprindeligt, at kreditforeninger bare skulle være formidlere af obligationer mellem låntager og långiver, men nu skal man også have kapitalindskud at arbejde med, ligesom man har det i banker osv., og i det omfang, det nu er tilladt, kan man selvfølgelig godt sige, det er fornuftigt, at man får nogle regler for det. Dog vil jeg godt lige spørge boligministeren, om det ikke er korrekt, at der i medfør af § 53 a, stk. 3, i virkeligheden er givet carte blanche til regeringen med hensyn til disse regler. Er Folketinget sat ud af spillet i forbindelse med de mere specifikke regler på dette område?

Jeg kan forstå, at man skal ændre kapitaldækningsbekendtgørelsen, og vil spørge: Er det ikke lidt ulogisk, at den solidariske hæftelse vil kunne indgå, for så vidt kreditforeninger bliver omdannet til aktieselskaber? Det mente vi var en konsekvens af EF-direktivet, og jeg vil godt igen bore lidt i det. Er det ikke ganske ulogisk, at solidarisk hæftelse kan indgå i egenkapitalen, for så vidt der er tale om aktieselskaber? Det mener vi helt klart det er. IRF's udvikling er en del af den udvikling. Det har været IRF's valg at blive omdannet til aktieselskab, og på den baggrund er det logisk, at de mister deres monopol. På den anden side er jeg ikke sikker på, at de eksisterende kreditforeninger er lige så skrappe til at foretage de vurderinger, som IRF har foretaget, men o.k.

Det mest problematiske er naturligvis, at der, så vidt jeg kan se, sker en svækkelse af Folketingets muligheder for at behandle disse sager. Det er ubelejligt for realkrediten, at Folketinget har været så aktivt i diskussionen af realkreditens vilkår, men bestemmelserne om tavshedspligt osv. indebærer, så vidt jeg overhovedet kan se, at der sker en svækkelse af Folketingets kontrolmuligheder, og det mener jeg bestemt er overordentlig problematisk, og det vil vi forsøge at få ændret og i hvert fald vende os kraftigt imod.

Alt i alt må jeg sige, at vi er meget skeptiske over for dette lovforslag.

Kirsten Jacobsen (FP):

Fru Pernille Sams holdt en ordførertale, der

[Kirsten Jacobsen]

var bemærkelsesværdig i sin korthed. Det kan skyldes, at fru Pernille Sams har så meget ærlighed i behold, at hun er klar over, at Det Konservative Folkeparti har en stor del af skylden, og at man faktisk må vedgå arv og gæld for det, der er sket på realkreditområdet. Det gjorde fru Pernille Sams også.

Venstre sluttede flot op bagefter, og så ved vi altså, hvor regeringen er i denne sag. Det er ret dejligt at få at vide.

Boligministeren ville nok blive bekymret, hvis jeg skulle stå her og rose ham hele dagen, så det skal jeg hermed holde op med.

Det eneste, der mangler i dette forslag, er skæg og blå briller. Hvis dette forslag bliver en realitet, vil hemmelighederne fremover blive så store, at PET vil blegne af misundelse. Forslaget er pakket ind i nydeligt cellofan og bliver solgt som en naturlig opfølgning af et EF-direktiv. Det er altså direkte usandt! EF-reglerne betyder, at realkrediten, hvis den ellers havde opført sig ansvarligt, ville have kunnet leve en afslappet, men dog aftrappet tilværelse helt indtil år 2000. Der ville være 9 år tilbage og ingen grund til dette hastværk, der skyldes, at sandheden er en helt anden end den, der står i forslaget. Realkrediten og særlig KD har ikke opført sig ansvarligt.

Forslaget er, når man skal oversætte det til dansk, og når man har pillet cellofanet af, en ambulanceudrykning for at hjælpe KD mod en truende fallit. Det er en kendsgerning, som hverken boligministeren eller andre kan bortforklare, uanset hvor mange blå briller de tager på. Men boligministeren har lagt et elegant røgslør ud over hele området. Det synes jeg er uacceptabelt, og jeg synes, det er uacceptabelt, at regeringen tillader sig at komme med dette forslag, før den stribe af skandaler, vi har fået afdækket, er bragt i orden. Jeg tænker ikke bare på striben af overbelåningsager eller striben af verserende retssager. Jeg tænker også på alle de uopklarede spørgsmål, der er om realkreditinstitutternes opkøb og drift af ejendomsmæglerkæder, og jeg tænker på at få tilbageført de ulovligt overførte reservefondsmidler i rigtig målestok. Mængden af de ubesvarede spørgsmål er legio.

Men jeg må nøjes med at gå til et par af paragrafferne, for vi har kun fem minutters tale-tid her. § 53 a, stk. 3, giver boligministeren hånds- og halsret, for der bliver nemlig ikke

oplyst, hvor denne ansvarlige indskudskapital skal komme fra, hvad den skal koste, og på hvilke vilkår. Nej, der står i stk. 3 i § 53 a, at det bestemmer boligministeren. Og det skal vi så være trygge ved. Det er der nogle af os der ikke er, og det skal vi også nok fortælle boligministeren.

En anden paragraf, som vækker uendelig bekymring, er § 98. Den var i gamle dage – og det er altså ikke mere end et par år siden, vi vedtog den nye realkreditlov – 16 linier, og det er nu blevet til 73 linier. Hvis de nu gik ud på noget fornuftigt og strammede ansvaret for bestyrelserne, for direktionerne, for de ulovligheder, de har foretaget, var det måske i orden, men det gør de ikke. Bortset fra nogle EF-bestemmelser går alle ændringerne ud på at fratage alle med interesse i området indsigt. De går oven i købet ud på at fratage dette Folketing retten til at finde ud af, hvad realkrediten foretager sig. Jeg kan godt forstå, at jeg har været et lidt irriterende element, men jeg kan forsikre boligministeren om, at det vil jeg også være i fremtiden, og boligministeren skal ikke tro, at dette her kommer til at gå stille af. Jeg kan fortælle boligministeren, at jeg også nok skal benytte anden omgang; vi bliver ikke færdige lige med det samme.

Jørgen Estrup (RV):

Det foreliggende lovforslag omhandler et vigtigt emne, ikke mindst første del af lovforslaget, nemlig spørgsmålet om hele solvensproblemet for realkrediten, og den foregående ordfører har i høj grad også vist, hvilke følelser der kan bringes på gлед i denne sag.

Jeg mener nu, at det vigtigste i denne sammenhæng er, at vi prøver på at give et stabilt underlag for den realkredit, som betyder utrolig meget for både kreditformidlingssystemet og i øvrigt for bl.a. Danmarks udenrigsgæld.

Derfor synes jeg, at der er sund fornuft i det forslag, som regeringen her har fremsat. Vi udnytter de muligheder, der er inden for direktivet, for at definere egenkapitalbegrebet, og vi kommer derved i en situation, hvor vi også kan skabe nogenlunde gode og stabile forhold for realkrediten. Men det er klart, at vi under udvalgsarbejdet må se nærmere på detaljerne i denne lovgivning, og fra radikal side vil vi også gerne give tilsagn om at medvirke til en grundig gennemgang af det, men udgangspunktet

[Jørgen Estrup]

må være, at vi alle sammen har brug for, at realkreditten sikres stabile forhold, for jeg tror nok, man kan sige, at realkreditten har mærket ansvaret, for ikke at sige ansvarets svøbe, og derfor vil jeg mene, at det, vi i øjeblikket bedst kan bidrage med i Folketinget, er at give dem stabilitet.

På denne baggrund kan jeg generelt sige, at vi er positivt stemt over for regeringens forslag til løsning af egenkapitalproblemet, og vi er også positivt stemt over for den meget naturlige ændring, der nu sker af IRF's placering, efter at man har omdannet til aktieselskab og efter, at man dermed er gået ind på det område, som de andre realkreditinstitutter har. Det må være rimeligt, at man her får lige konkurrencevilkår.

Endelig vil jeg generelt sige om tavshedspligtsbestemmelserne, at dem må vi se nærmere på. Det er klart, at vi skal overholde direktivet, men vi skal på den anden side også sikre os, at vi får nogle forhold, der svarer til, hvad der generelt er gældende i det danske samfund.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg er egentlig slet ikke uinteresseret i, at der skabes stabilitet på dette område, men jeg kræver, at det sker på et ærligt grundlag, og dette lovforslag er udtryk for alt muligt andet end et ærligt grundlag.

Jeg kan faktisk ikke forestille mig en situation, hvor man skulle bringe KD i likvidation. Men det er for mig et krav at få at vide, hvem der skal betale de ekstra penge, der skal betales for den ansvarlige kapital, der skal ind.

Hr. Jørgen Estrup, som jo er økonom, må vide, at når man skal stå derude og flagre med risikoen, kræver man sig mere betalt for det. Og man skulle tro, at hr. Jørgen Estrup ville finde det rimeligt, at boligministeren fortalte dette Folketing, hvem det er, der skal betale den præmie. Er det de nye lånere alene, eller skal de gamle lånere, som har betalt af på deres lån hele tiden, nu også belastes med at betale for de uansvarligheder, realkreditten har begået i fortiden? Den slags ting kan ikke være uafklarede. Og derfor kan det her ikke være sund fornuft, før man ved, hvad det er, det handler om.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jo, det er nu sund fornuft at udnytte de muligheder, der er i direktivet. Men spørgsmålet er, om der er noget at betale, og om der er en sådan ekstra risiko. Det er fru Kirsten Jacobsens påstand, og den synes jeg egentlig vi får rig mulighed for at efterprøve. Jeg ved, at KD mener, der ikke er nogen grund til at tro, at der skal betales noget ekstra. Jamen så lad os dog undersøge det under udvalgsarbejdet. Det er vel egentlig også derfor, vi har det. Jeg kan ikke se, hvorfor vi skulle tage en lang diskussion om det her ved førstebehandlingen.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Der sker det ved førstebehandlingen her i modsætning til, hvad der sker, når vi går ind bag de lukkede døre deroppe, at her er der andre end os indviede, der får lejlighed til at høre, hvad partierne mener om dette her.

Jeg vil gerne spørge hr. Jørgen Estrup, om han også mener, at alle de muligheder, der eventuelt skulle ligge i EF-direktivet, gående ud på at gøre fortroligheden, hemmelighedskræmmeriet, mulighederne for at få indsigt i ulovlighederne endnu mindre, end de har været indtil nu, er rimelige og fornuftige. Mener hr. Jørgen Estrup virkelig, at det kun er parlamentariske kommissioner nedsat af dette Folketing eller Folketingets Ombudsmand, der skal kunne få adgang til dette her? Mener hr. Jørgen Estrup, at det er vigtigt at fratage selv repræsentantskabsmedlemmerne i institutterne muligheden for at diskutere institutternes indre forhold, uden at de bliver hæftet op med straffbestemmelser? Hr. Jørgen Estrup er jo en af dem, så det kan være, han kan forholde sig til det.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Svaret er nej, det mener hr. Jørgen Estrup ikke – ikke engang, når det gælder fru Kirsten Jacobsens adgang til at tale på kreditforeningernes generalforsamlinger og få indsigt i sagerne. Og jeg tror egentlig også, det fremgik af det, min ordførertale sluttede med.

Lysholm Christensen (KRF):

[Lysholm Christensen]

Jeg skal blot kort give min tilslutning til de ændringer i realkreditloven, der er foreslået i dette lovforslag. Det, der selvfølgelig har mest interesse, er det første vedrørende optagelse af ansvarlig indskudskapital i vore realkreditinstitutioner. Det er vigtigt for os at bidrage til, at vi får skabt nogle stabile og gode forhold for disse institutioners virke, og vi mener, at det foreliggende lovforslag kan være et godt redskab dertil. Selvfølgelig er der nogle punkter, vi skal have opklaret lidt nærmere i udvalget, men det har andre ordførere været inde på, så det vil nok blive åbenbaret, når vi kommer lidt længere frem i arbejdet.

De øvrige tre punkter har jeg ikke nogen specielle bemærkninger til, ud over at vi går positivt ind i udvalgsarbejdet også vedrørende disse.

Boligministeren (Svend Erik Hovmand):

Også her vil jeg gerne takke repræsentanter for et flertal af Folketingets partier for en positiv tilslutning til lovforslaget. Jeg er helt bevidst om, at der er mange tekniske spørgsmål og væsentlige spørgsmål, som det er nødvendigt at få klaret grundigt af under udvalgsbehandlingen. Fru Kirsten Jacobsen har været inde på nogle af dem, og det gælder også hr. Jørn Pedersen, hr. Holger K. Nielsen og flere andre.

Jeg tror, det er vigtigt at understrege, at der her er tale om et lovforslag, som absolut tilsligter at implementere de EF-bestemmelser, som gælder på området, inden for den tidsramme, der er lagt for det, og samtidig at skabe vilkår, som ligestiller dette område med de regler, som er gældende for bank- og sparekasseområdet.

Jeg siger det for at fjerne myter om tavshedspligtsbestemmelserne og for at understrege, at det naturligvis er et område, som vi skal se på under udvalgsbehandlingen. Jeg er ikke tilhænger af mere lukkethed end højst nødvendigt, men må sige, at vi altså her har tilstræbt en ligestilling med andre områder, også når det drejer sig om det nye instrument, kapitaltilførselsmuligheden.

Hvad dette spørgsmål i øvrigt angår, vil jeg gerne sige, at det jo altid kan diskuteres, hvem der har fordel, og hvem der har ulempe af det. Hvis man her får et nyt instrument, som kan tilføre en kapital og skabe en større sikkerhed

for et foretagende, er det jo en klar fordel for dem, der har interesser i foretagendet.

Men jeg vil gerne gå i dybden med disse spørgsmål under udvalgsbehandlingen. Jeg synes også, det er vigtigt at fremhæve den ændring, der er sket f.eks. i det punkt, der drejer sig om Industriens Realkreditfond, hvor man skaber en ligestilling, en modernisering, en liberalisering. Jeg synes også, at de øvrige punkter, som har været nævnt under denne debat, er væsentlige elementer for at kunne gennemføre det, som jeg tror hr. Jørgen Estrup klarest gav udtryk for, nemlig behovet for at stabilisere denne sektor.

Jeg tror, det er meget vigtigt at sige, at der har været store problemer i den danske realkreditsektor, og jeg siger det faktisk også i relation til den debat, som jo har kørt igennem ganske lang tid. Der har absolut været store problemer, og jeg synes, det var godt, at vi fik fat i problemerne, fik gennemført en stor undersøgelse, fik gennemført og iværksat en omfattende handlingsplan, som nu er ved at være realiseret. Alt det var godt, og det var nødvendigt.

Alle problemer er ikke løst i dag, men vi er godt på vej til det. Og det, som jeg hører hr. Jørgen Estrup sige, er, at nu er det til gengæld også kolossalt vigtigt, at vi i dette Folketing skaber en stabilisering af dette marked, fordi det danske samfund er så afhængigt af den danske realkredit, som grundlæggende er et godt system. Det er vigtigt at få luftet ud, få ryddet ud, få gjort rent bord, men når det er sket, er det altså også vigtigt, at vi stabiliserer hele dette område.

Nu brugte jeg udtrykket »når det er sket«. Jeg vil gerne sige, at jeg ikke er overbevist om, at vi er helt færdige med alle detaljer, men jeg er overbevist om, at der er gjort en stor indsats både fra dette Folketings side og i de enkelte institutioner, og at man er på rette vej.

Nogle kunne så sige: Jamen skal vi så ikke vente, til vi er helt færdige om et år, halvandet eller to år? Jeg har den opfattelse, at vi nu er så vidt, at vi med god samvittighed kan gennemføre den implementering af EF-reglerne, som vi selv har taget stilling til i dette Folketing. Derfor dette lovforslag og derfor denne tak til et flertal af dette Tings medlemmer for en principiel tilslutning her ved første behandling og samtidig et klart tilsagn om under udvalgsbe-

[Bolligministeren]

handlingen at gå ind i drøftelse af og opklaring af de uafklarede spørgsmål, som måtte være.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jamen jeg er da glad for, at boligministeren vil medvirke til at skabe klarhed og åbenhed; det kan jo være, at boligministeren så også vil gøre det her i salen ved at besvare nogle spørgsmål.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om han virkelig synes, at det er rimeligt, som der står i forslaget § 98, stk. 5, at alene realkreditinstituttet anses som part i forholdet til Finanstilsynet. Hvad angår parter og partsbegrebet, er det normalt således, at der i en sag er to parter. I disse sager er der på den ene side kreditforeningen, som har lånt pengene ud, og på den anden side en anden part, som hedder låneren. Synes ministeren virkelig, at det er rigtigt, at låneren, som er den ene part, fuldstændig mister indsigten med, hvordan sagen er blevet forvaltet?

Derudover vil jeg gerne spørge boligministeren om noget andet, nemlig: Hvor mange bekendtgørelser mangler boligministeren på nuværende tidspunkt at udstede i forbindelse med den realkreditlov, der blev vedtaget for to år siden?

Til sidst vil jeg gerne spørge boligministeren, om han er parat til at sikre så stor åbenhed i dette forslag, som EF-bestemmelserne overhovedet giver mulighed for.

Jeg er enig med boligministeren i, at området trænger til stabilitet, men med den turbulens og det morads, der har været, forudsætter en varig stabilitet fremover, at der først bliver ryddet grundigt op. Og det, jeg synes er det mest uacceptable ved dette lovforslag, er den fortsatte anvendelse af hemmelighedskræmmeri, at man dækker over tingene, at man lader være med ærligt at kalde tingene ved det, de hedder, og at regeringen mangler vilje til at fortælle, hvad der er den reelle baggrund for dette lovforslag. Her er der ikke tale om, at regeringen fejer noget ind under gulvtæppet, nej, man støber det gudhjælpemig i beton og sænker det ned på havets bund.

Boligministeren (Svend Erik Hovmand):

Jeg vil gerne sige, at jeg tror, vi skal spise lidt brød til også i den diskussion, der her har været. Som jeg har givet udtryk for tidligere, er

jeg tilhænger af, at vi gennemfører de lånebestemmelser og de bestemmelser om tavsheden, som vi har sagt ja til i dette Folketing i forhold til EF, og jeg er villig til, at vi diskuterer dette spørgsmål grundigt og belyser disse forhold under udvalgsarbejdet, også set i relation til de regler, der gælder på bank- og sparekasseområdet.

Det, der har været min målsætning med denne lovgivning, er at skabe en ligestilling på dette område, hverken mere eller mindre. Jeg har intet ønske om, at noget skulle holdes skjult, jeg har et ønske om at leve op til de forudsætninger, som vi i dette Folketing selv har taget stilling til også i forbindelse med de EF-regler, som jeg netop har omtalt.

Jeg kan ikke her give nøjagtig oplysning om antallet af bekendtgørelser. Jeg vil dog sige, at en af årsagerne til, at bekendtgørelsernes færdiggørelse har måttet trækkes noget ud, er jo, at vi har gennemført denne meget store og omfattende undersøgelse og denne omfattende handlingsplan. Resultatet af undersøgelserne har jo været en væsentlig forudsætning for, at man kunne færdiggøre disse bekendtgørelser, således at vi var fuldstændig på sikkert grundlag med hensyn til bekendtgørelsernes udformning på basis af de erfaringer, som undersøgelsen afdækkede. Der er ikke noget ønske – det vil jeg gerne understrege – fra min side om at trække noget som helst i langdrag, tværtimod.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Det er såmænd ikke, fordi jeg tror, at ministeren ønsker at trække det ud. Nej, jeg er overbevist om, at ministeren er pisket til at gøre det, og det har ministeren været hele tiden, for hvis man ikke havde trukket udstedelsen af de bekendtgørelser ud i så uanstændig lang tid som over to år, så ville vi være kommet i den kedelige situation, at selv ikke ministeren kunne dække over KD's underdækning. Det er de nøgne, cool kendsgerninger.

Men når jeg tager ordet, er det for lige at fortælle ministeren, at Fremskridtspartiet under ingen omstændigheder vil medvirke til ophevelsen af den gældende tolagsfinansiering. At kreditforeningerne nu skulle kunne vurdere maskiner, inventar, ledningsnet osv. på en fornuftig måde, tror vi ikke en døjt på. Indtil nu

[Kirsten Jacobsen]

har de kun skullet vurdere bygninger, mursten og grunde, og prøv at se, hvilket resultat de har gjort det med! Den ekspertviden, der skal til for sagligt at kunne vurdere industrivirksomheder, har de tre kreditforeninger ikke. Det er et spørgsmål, om de har nogen anden saglig vurderingsekspertise.

Derudover er der et andet spørgsmål, jeg kunne tænke mig at stille ministeren. Der er jo en anden tolagsfinansiering, nemlig landbrugets, men den har ministeren ikke med. Der er et stort og hedt spørgsmål oppe i øjeblikket, og det er spørgsmålet om, hvorvidt mælkekvoter hører med til pantets værdi.

I den forbindelse kan jeg fortælle ministeren, at hvis vi ikke under udvalgsarbejdet får det løst, vil vi stille et ændringsforslag. For mig er det juridisk klokkeklart, at det, der kommer ud af et dyr, som hører med til pantets værdi, også må være en del af pantet. Det er nemlig sådan, at det, der kommer ud i form af gødning, bliver til fast ejendom, men det, der kommer ud i form af mælk, altså ikke skal være omfattet af pantets værdi. Det må selv en Venstreboligminister kunne forstå, selv om jeg til ejendomsmæglereksamen indtog den modsatte holdning, men det blev den ikke rigtigere af.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 66:

Forslag til lov om ændring af lov om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige bygge- og anlægskontrakter og offentlige indkøb m.v. (Udbud af bygge- og anlægsarbejder og indkøb inden for vand- og energiforsyning samt transport og telekommunikation i De Europæiske Fællesskaber).

Af boligministeren (Svend Erik Hovmand). (Fremsat 23/10 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Else Marie Mortensen (S):**

Social dumping, drejer det sig om at sejle vores sociale problemer ud og at dumpe dem langt ud i Nordsøen?

Nej, det er ikke det, vi taler om i lovforslag nr. L 66. Vi taler derimod om en lovgivning, der indebærer risiko for at komme til at virke som en elefant i en glasbutik på vores velfungerende, men følsomme arbejdsmarked.

Efter Vestkraftsagen i Esbjerg, hvor arbejdsmarkedets parter rent faktisk var nødt til at køre noget af det rigtig tunge skyts i stilling, og andre lignende sager havde vi faktisk i den socialdemokratiske gruppe forventet, at regeringen, og det vil i dette tilfælde sige arbejdsministeren, ville benytte dette lovforslag til at få bragt orden i eget hus.

Lovforslaget omhandler de såkaldte udtagne områder i forbindelse med samordning af fremgangsmåden ved indgåelse af bygge- og anlægskontrakter og offentlige indkøb m.v.

På statens eget område gælder ILO-konventionen, der som et minimum sikrer, at danske overenskomster overholdes på statens eget område.

Statsmagten har ikke ønsket at give kommunerne og andre, der er omfattet af dette lovforslag, samme klare retsgrundlag.

Som nævnt ville det have været indlysende at forebygge social dumping nu. På bl.a. den baggrund finder vi det rigtigt at meddele nogle forbehold allerede ved denne førstebehandling af lovforslaget.

Ved alle tre behandlinger af lovforslag nr. L 136 i 1990 stillede vi mange spørgsmål for at få afklaret, hvad boligministeren og arbejdsministeren forstod ved koncessionerede virksomheder. Vi synes ikke, vi fik nogen tilfredsstillende svar på de spørgsmål dengang.

I bemærkningerne til lovforslag nr. L 66 nævnes eksempler på offentlig virksomhed og koncessionerede virksomheder. Det synes vi er meget interessant, specielt fordi eksemplerne er DONG og Komgas.